

ULLENSAKER
KOMMUNE

/20
19

HANDLINGSPLAN FOR KOMPETANSEUTVIKLING
2019-2020

Innhold

1 Innledning	3
1.1 <i>KOMPETANSEUTVIKLING</i>	3
2 Rammer for kompetanseutvikling i grunnskolen	4
2.1 <i>NASJONALE FØRINGER</i>	4
2.2 <i>VIDEREUTDANNING</i>	4
2.3 <i>DESENTRALISERT KOMPETANSEUTVIKLING</i>	5
2.4 <i>KOMMUNALE FØRINGER</i>	6
3 FOKUSOMRÅDER OG TILTAK	6
3.1 <i>DEN GODE LEDER</i>	7
3.2 <i>DEN GODE LÆRER</i>	8
3.3 <i>GODT LÆRINGSMILJØ</i>	11
3.4 <i>GODT HJEM-SKOLE SAMARBEID</i>	12
3.5 <i>TIDLIG INNSATS</i>	12
3.6 <i>DIGITAL KOMPETANSE</i>	13
4 SAMARBEIDSPARTNERE	14
4.1 <i>EKSTERNE SAMARBEIDSPARTNERE</i>	14

1 Innledning

Handlingsplan for kompetanseutvikling 2019-2020 er en oppfølging av Strategiplan for læringsutbytte 2018-2020. Handlingsplan for kompetanseutvikling 2019-2020 inkluderer tiltak som skal bidra til å utvikle Ullensakerskolen med målsetning om å øke læringsutbyttet for elevene i grunnskolen, i tråd med strategiplanen. Planen er et redskap for å nå vedtatte kommunale og nasjonale mål. Vi ønsker å styrke elevenes læring, for at elevene skal være godt rustet for livslang læring, for fremtidig arbeidsliv og til aktiv deltakelse i samfunnet. Faglig og pedagogisk sterke lærere og kompetente og dyktige ledere er en nøkkel for å oppnå det. Skolen skal være et sted der lærerne og lederne har mulighet til å utvikle seg faglig, både individuelt og i et profesjonelt fellesskap. Skolens innhold endres og er i stadig utvikling. For at elevene skal få en best mulig undervisning, må lærerne og lederne gis gode muligheter til å få faglig påfyll underveis. Profesjonelle fellesskap, der kompetent ledelse legger til rette for at faglig dyktige lærere samarbeider om en kollektiv skolekultur og god undervisning, bidrar til et godt læringsmiljø og til at elevene lærer mer. Tiltakene i Handlingsplan for kompetanseutvikling 2019-2020 er utformet og rullert av stab for skole og barnehage (SB-stab) med innspill fra rektorgruppen og hovedtillitsvalgt for Utdanningsforbundet.

1.1 KOMPETANSEUTVIKLING

«Kompetanse er de samlede kunnskaper, ferdigheter, evner og holdninger som gjør det mulig å utføre aktuelle funksjoner og oppgaver i tråd med definerte krav og mål (Lai, 2014).

Kompetanse består altså av følgende komponenter:

- kunnskaper (vite at, innsikt)
- ferdigheter (kunne gjøre i praksis)
- evner (personlige egenskaper og talenter)
- holdninger (meninger, tro, vilje og innstilling)

For å kunne utvikle kompetanse, må vi derfor sørge for at alle disse komponentene ivaretas på en god måte. I følge Lai (2014) er ofte kunnskaper overfokuset og holdninger underfokuset i arbeidet med å utvikle kompetanse. Videre vil neppe påfyll av kunnskaper og endring av holdninger føre til forbedring av praksis, med mindre en også trener på ferdigheter. Det er også grunn til å merke seg at kompetanse ikke er en egenskap, men er situasjonsbetinget. Det må være samsvar mellom den spesifikke oppgaven som skal løses og medarbeidernes kompetanse. Dette innebærer at det å sende medarbeidere på kurs neppe er kompetansehevende, med mindre skolen har et system for å omsette denne nyervervede kunnskapen til praktiske ferdigheter i klasserommet. Dette arbeidet må legges til rette for og ledes av ledergruppene ved den enkelte skole. Dette understøttes av internasjonal forskning på skoleledelse, som viser at ledere som deltar i og leder lærernes læring og utvikling, er den dimensjonen som i størst grad bidrar til å øke elevenes læringsutbytte (Robinson, 2014).

I denne handlingsplanen skiller det mellom etterutdanning og videreutdanning. Etterutdanning inkluderer all utdanning som ikke gir formell kompetanse (studiepoeng), men som styrker den enkeltes realkompetanse. Etterutdanningen bør i størst mulig grad være praksisnær, vare over en viss tid og innebære refleksjon og utprøving på arbeidsplassen mellom samlingene. Videreutdanning er emner eller videreutdanningsprogram på høyskoler og universiteter som fører frem til formell kompetanse i form av studiepoeng.

2 Rammer for kompetanseutvikling i grunnskolen

2.1 NASJONALE FØRINGER

Læreplaner

Læreplanen *Kunnskapsløftet* er førende for all skoleutvikling, herunder de fem grunnleggende ferdighetene som skal styrkes og integreres i alle fag; å lese, å regne, å uttrykke seg muntlig, å uttrykke seg skriftlig og å bruke digitale verktøy.

Arbeidet med å fornye læreplanene er i gang og skal være klare til anvendelse fra høsten 2020. Dagens fag skal beholdes, men innholdet skal fornyes. Det elevene lærer skal være relevant og refleksjon, kritisk tenkning, utforskning og kreativitet blir viktige elementer. Elevene skal få mer tid til dybdelæring og det skal bli bedre sammenheng i og mellom fagene og de forskjellige delene av læreplanverket skal henge bedre sammen. Overordnet del er fastsatt av Kunnskapsdepartementet og skal erstatte generell del av læreplanverket fra august 2020. Overordnet del prioriterer tre tverrfaglige temaer som skal prioriteres i alle fag der det er relevant; demokrati og medborgerskap, bærekraftig utvikling, folkehelse og livsmestring. Fagfornyelsen blir en sentral del av kompetanseutviklingen i Ullensakerskolen kommende skoleår, slik at vi er godt forberedt når nye læreplaner skal tas i bruk.

For å løfte elevenes kunnskap og læring, er det viktig å satse på lærernes kompetanse, det profesjonelle lagarbeidet på skolene og tydelig skoleledelse og skoleeierskap. Læreres kompetanse og profesjonsfelleskap er nøkkelen for å omsette læreplaner til god undervisning, som bidrar til læring for elevene. Det er avgjørende at lærerne tar aktivt del i endringsprosessene, og at de ikke oppfatter seg som passive mottakere. Det er også viktig at det organiseres gode prosesser lokalt, slik at lærerkollegiene får god kjennskap til de nye læreplanene som skal utarbeides. Tydelig og faglig skoleledelse er avgjørende for å lede arbeidet med det fornyede læreplanverket på skolene.

2.2 VIDEREUTDANNING

Kompetanse for kvalitet

*Kompetanse for kvalitet*¹ er den nasjonale strategien for videreutdanning av lærere og skoleledere frem mot 2025. I denne strategien legges rammene for den nasjonale satsingen som er utviklet i et samarbeid mellom KS, arbeidstakerorganisasjonene, lærerutdanningene og Kunnskapsdepartementet. Partene legger til grunn at videreutdanning for lærere og skoleledere skal bli en varig satsing, slik at planlegging av videreutdanning i skolene og utvikling av tilbud ved universiteter og høyskoler inngår i de årlige rutinene og har et lengre perspektiv. I strategien legges det opp til et tiårsløp, for å sikre fordypning i fag med nye krav til kompetanse. Det er også viktig at det finnes mulighet for faglig fordypning og fagfornyelse for lærere som har tilstrekkelig antall studiepoeng. Med dette tilbudet om videreutdanning gis lærere og skoleledere anledning til å sikre fordypning i hele fagporteføljen, selv om prioriteringen av fag vil vekse over tid.

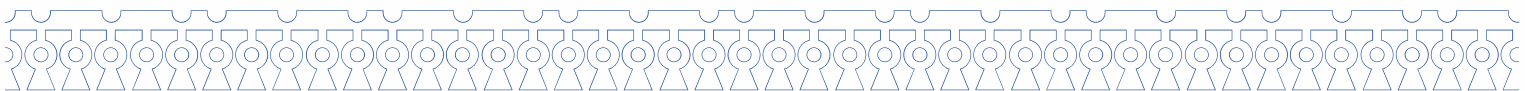
Prinsipper for innhold og organisering

Videreutdanningstilbudene skal bidra til at flest mulig lærere har kompetanse i tråd med kompetansekravene til undervisning, som beskrevet i opplæringsloven § 10-2.

Nasjonale myndigheter skal legge til rette for fleksibilitet, slik at partene lokalt kan definere behov for kompetanseutvikling og utvikle lokale og regionale tilbud.

Organiseringen av videreutdanningssatsingen skal bidra til å utvikle skolen som lærende organisasjon gjennom å stimulere til skole- og kollegabasert videreutdanning og til deling av kunnskap i kollegiet. Skoleeiere skal ha en plan for kompetanseutvikling for sine ansatte, som

¹ https://www.regjeringen.no/contentassets/731323c71aa34a51a6febdeb8d41f2e0/kd_kompetanse-for-kvalitet_web.pdf

viser hvordan kompetansekravene skal oppfylles. Staten, skoleeierne og den enkelte lærer deler det økonomiske ansvaret for videreutdanningen. Læreren bidrar i form av egen tid. Videreutdanningssatsingen forutsetter et nært samarbeid mellom alle berørte parter på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå. Partenes ansvar og oppgaver er klart definert. Utdanningsdirektoratet utarbeider føringer for innhold og organisering av de studiene som opprettes for strategien. Nasjonale myndigheter og universiteter og høyskoler skal samarbeide om å sikre høy kvalitet i tilbudene.

Lærerspesialistutdanning

Regjeringen ønsker å beholde gode lærere i klasserommet slik at de kan bidra til mer læring for elevene. Målgruppen for utdanningen er lærere som har minst 60 studiepoeng og minst tre års undervisningspraksis i faget eller fagområdet lærerspesialistutdanningen retter seg mot. Målsettingen med lærerspesialistutdanningene er å gi lærere nye utfordringer og profesjonell videreutvikling, samtidig som de fortsetter i klasserommet. Etter studiet skal læreren kunne bidra til å styrke det kollektive profesjonsfellesskapet på skolen og til å utvikle skolen som lærende organisasjon.

Stipendordning PPU

Ansatte i undervisningsstillinger som mangler godkjent lærerutdanning, kan få utdanningsstipend for å ta praktisk-pedagogisk utdanning.

Rektorutdanning

Rektorutdanningen skal bidra til at skoleledere blir bedre kvalifiserte til å gjennomføre lederoppgavene i skolen. Formålet med utdanningen er å dekke skolelederens behov for støtte og kompetanseutvikling.

2.3 DESENTRALISERT KOMPETANSEUTVIKLING

Fra 2017 innførte Kunnskapsdepartementet en ny modell for kompetanseutvikling i skolen. Modellen består av tre ordninger: En desentralisert ordning, en oppfølgingsordning, og en innovasjonsordning. Bruken av statlige midler skal bygge opp under kommunenes ansvar for kvalitetsutvikling, og skal stimulere til langsiktig samarbeid mellom kommunene og lærerutdanningene og utvikle UHs rolle som utviklingsaktør i skolen. Den desentraliserte ordningen skal bidra til at alle skoleeiere gjennomfører egne kompetanseutviklingstiltak. Fylkesmannen, skoleeiere, lokal UH og andre relevante aktører skal samarbeide for å kartlegge behov for kompetanseutvikling og planlegge utviklingsarbeidet.

Statens rolle vil være å

- bidra med finansiering
- sette overordnede rammer og premisser for statlig støtte
- ha dialog med aktørene i sektor om kvaliteten i tilbudene
- evaluere ordningen

Kommunene skal

- definere og prioritere hvilke tiltak i samarbeid med universitet og høyskoler
- evaluere egne tiltak

Samarbeidsforum i den desentraliserte ordningen for kompetanseutvikling i FØN-kommunene (Follo, Øvre og Nedre Romerike) har besluttet at følgende områder skal prioriteres:

- Læreplan og læreplanfornyningen
- Digitalisering
- Skole- og læringsmiljø

De prioriterte områdene bygger på skoleeierne og skolens innmeldte behov til utviklingsveilederne i Akershus og en faglig dialog med universitet- og høgskolesektoren. Sistnevnte skal tilby etterutdanning til lærere i Ullensaker, innenfor de tre prioriterte områdene, og denne skal være skolebasert og praksisnær. Ullensaker kommune har Høgskolen i Innlandet som

samarbeidspartner i den desentraliserte kompetanseutviklingsordningen og vil skoleåret 2019-2020 gjennomføre kompetansehevede tiltak ut mot alle grunnskolene i Ullensaker med hovedfokus på læringsmiljø og læreplanfornyelsen.

2.4 KOMMUNALE FØRINGER

Strategiplan for læringsutbytte

Strategiplan for læringsutbytte 2018-2020 forankres i kommunens økonomiplan og brytes ned til årlige handlingsplaner, som inkluderer *Handlingsplan for kompetanseutvikling 2019-2020*. Handlingsplanen behandles i hovedutvalg for skole og barnehage (HSB) årlig. Det utarbeides styringskort for den kommunale grunnskolen knyttet til rådmannens økonomiplan.

Strategiplan for læringsutbytte 2018-2020 inkluderer tiltak for de strategiske innsatsområdene:

- Den gode leder
- Den gode lærer
  - Profesjonell yrkesutøvelse med faglig og fagdidaktisk kompetanse
  - God tilpasset opplæring
  - God elevvurdering
  - God læringsledelse
- God digital kompetanse
- Tidlig innsats
- Godt læringsmiljø
- Godt hjem-skolesamarbeid

Handlingsplan for kompetanseutvikling 2019-2020 konkretiserer hvilke kompetansehevede tiltak som iverksettes innenfor de ulike strategiske innsatsområdene, for å nå kommunale og nasjonale målsetninger om økt læringsutbytte for elevene.

Handlingsplaner

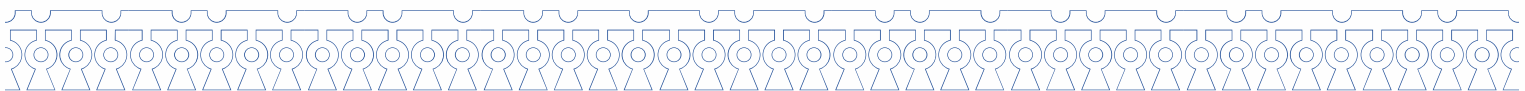
Som en oppfølging og realisering av *Strategiplan for læringsutbytte 2015-2018* og *2018-2020* er følgende handlingsplaner vedtatt:

- *Handlingsplan for kompetanseutvikling*
- *Handlingsplan for språk-, lese- og skriveopplæring*
- *Handlingsplan for matematisk kompetanse*
- *Handlingsplan for digital kompetanse*
- *Handlingsplan for trygt og godt leke- og læringsmiljø i barnehager og skoler*

Handlingsplan for kompetanseutvikling 2019-2020 skal bidra til å sikre at lærere og ledere i Ullensakerskolen utvikler nødvendig kompetanse, slik at handlingsplanene kan implementeres og realiseres. Ved implementeringen av handlingsplaner vil nye nettverk og kursrekker bli etablert. Ungdomsskoleområdene vil være naturlige arenaer for nettverk.

3 FOKUSOMRÅDER OG TILTAK

For å nå overordnet målsetting som beskrevet i *Strategiplan for læringsutbytte 2018-2020* skal planens fokusområder prioriteres. Presisering av tiltakene i denne handlingsplanen vil fremkomme i «Aktivitetsplan 2019-2020» som ligger tilgjengelig for skolelederne. I denne planen legges det fortløpende inn kurs og samlinger for ansatte i skolene i tråd med innholdet i handlingsplan for kompetanseutvikling og øvrige handlingsplaner.

3.1 DEN GODE LEDER

Ullensakerskolen ønsker ledere som preges av kompetanse, profesjonalitet og mot, fra skoleeier til skoleledelse, som har tydelige mål og arbeider for å nå disse målene. Det er en målsetting at alle skoleledere i Ullensaker har formell skolelederkompetanse.

Skoleeier

- Representanter fra politisk skoleeier, administrativ skoleeier og fagforeninger deltar på relevante KS-arrangementer med partssammensatt tema.
- Muntlige orienteringer til HSB – med faglige innslag etter behov.
- Kommunestyret får en årlig tilstandsrapport om innholdet i Ullensakerskolen.
- Skoleeier leder og deltar i styringsgruppe for Helhetlig læringsløp.

Rektorutdanning

Rektorutdanning er et nasjonalt videreutdanningstilbud rettet mot skoleledere. Rektorutdanningen skal bidra til økt profesjonalisering av, og kompetanseheving i, skolelederrollen. Studieplassene er finansiert av Utdanningsdirektoratet. Det er ingen stipend- eller vikarordning knyttet til rektorutdanningen, og studiet er tilrettelagt for å kunne kombineres med full jobb som skoleleder. Utgifter til reise, opphold og relevant studiemateriell dekkes av skoleeier. Ved oversøking vil nytilsatte rektorer (0-2 år) bli prioritert, deretter andre rektorer, og til slutt andre skoleledere. Andre søkere enn rektorer må være i formelle lederstillinger, det vil si ha medansvar for personal og/eller økonomi. Rammeverket er felles for alle som tilbyr rektorutdanning, men de forskjellige tilbudene har noe ulik profil. Alle studietilbud går over tre semestre og gir 30 studiepoeng. Skoleledere som får videreutdanning innenfor den nasjonale satsningen må inngå avtale om bindingstid med kommunen i ett år etter fullført studie.

Skoleåret 2018-2019 har seks skoleledere deltatt på rektorutdanning og for skoleåret 2019-2020 har ytterligere tre skoleledere søkt opptak om studieplass. Blant Ullensakerskolens rektorer og avdelingsledere er det bare et fåtall som ikke har rektorutdanning eller master i skoleledelse.

Skoleledere som tar rektorutdanning vil motta informasjonsskriv fra SB stab med informasjon om blant annet bindingstid og refusjon av utgifter innen skolestart høsten 2019.

Master med spesialisering i skoleledelse

Skoleledere som ønsker å gjennomføre masterstudie med spesialisering i skoleledelse kan søke kommunaldirektør om deltakelse. Det kan også søkes om lokalt stipend for gjennomføring. Den enkelte søknad vurderes særskilt. Størrelsen på innvilget stipend avhenger av antall søkere og studiets kostnad. Den totale rammen er kr 100 000,-. Stipendet utbetales med 50 % ved oppstart av studiet og 50 % etter at eksamen er bestått, og når dokumentasjon på bestått eksamen er levert. Dersom godkjent dokumentasjon ikke leveres, skal stipendet tilbakebetales i sin helhet. To skoleledere har i løpet av skoleåret 2018-2019 fullført master med spesialisering i skoleledelse. Stipendet for skoleåret 2019-2020 vil utlyses høsten 2019.

Ledernetverk

Det gjennomføres ledernetverk med jevnlige møter i ungdomsskoleområdene, der både rektorer og avdelingsledere deltar. Nettverkene ledes av områdesjefene. Gjennom nettverkene i ungdomsskoleområdene rettes fokus mot felles vurderingspraksis og økt læreplanforståelse i Ullensakerskolen, samtidig som man setter lærere og skoleledere i stand til å implementere de nye læreplanene på en god måte. Utviklingsveilederne i Akershus bidrar inn i områdemøter knyttet til fagfornyelsen, for å bistå skolelederne i arbeidet på egen skole.

Mentorordning for nye skoleledere

Mentoravtaler skal bidra til at nyansatte skoleledere

- kommer raskere inn i rollen som skoleleder og de oppgaver og målsettinger den innebærer
- utvikler sin egen lederrolle
- får økt trygghet, selvinnstekt og selvtilit i utøvelsen av sin rolle

- opplever faglig og personlig utvikling

3.2 DEN GODE LÆRER

Den gode lærer er avgjørende både for elevenes miljø, motivasjon og læring. Den gode lærer skal på plass i alle klasserom i Ullensakerskolen. Det skal ikke være tilfeldig om en elev har en god lærer.

Ullensaker kommune satser på kompetanseheving, slik at lærere får mulighet til videre- og etterutdanning innen prioriterte områder. Innen videreutdanning vil fokuset være størst på realfagene, norsk og engelsk. Det vil også fokuseres på etterutdanning og skolebasert kompetanseutvikling, som sikrer god implementering av handlingsplanene. Skoleåret 2019-2020 vil læringsmiljø og læreplanfornyelsen være hovedprioriteringene når det gjelder etterutdanning, samt videreutvikling av den digitale kompetansen i skolen. Det vil være fokus på oppfølging av ansatte i etterkant av deltagelse på kurs, slik at vi i større grad kan sikre at etterutdanningen skal kunne resultere i endret praksis i klasserommet.

Kompetanse for kvalitet – strategi for videreutdanning

Den nasjonale satsningen på videreutdanning av lærere videreføres frem mot 2025. Satsningen skal:

- Bidra til økt faglig og didaktisk kompetanse for lærere.
- Være et tilbud særlig tilrettelagt for at skoleeiere skal kunne oppfylle kompetansekravene for undervisning i engelsk, matematikk, norsk, norsk tegnspråk og samisk i løpet av ti år, og bidra til at skoleeiere skal kunne oppfylle kravene til relevant kompetanse i alle skolens fag.
- Bidra til kollektiv læring og utvikling av profesjonsfellesskap på den enkelte skole.

Finansieringen av strategien *Kompetanse for kvalitet* er delt mellom stat, kommune og den enkelte lærer. Lærerne kan søke om vikarordning eller stipendordning. Vikarordningen innebærer å ta 30 studiepoeng over ett år, og arbeidsbelastningen ved å studere vil tilsvare halv stilling. En lærer i full stilling arbeider 62,5 % under studiene og frigjøres fra ordinære arbeidsoppgaver resten av stillingen. Læreren beholder 100 % lønn under videreutdanningen. I vikarordningen er det statlige tilskuddet for 30 studiepoeng 255 000 kr i matematikk og naturfag og 204 000 kr i andre fag. I stipendordningen er stipendet 116 000 kr for 30 studiepoeng. Dersom en lærer tar færre studiepoeng, blir stipendet justert tilsvarende. Studiestipendet er i utgangspunktet skattepliktig. I stipendordningen har læreren krav på fri til lesedager og eksamen i samsvar med avtaleverket. Dersom læreren trenger ytterligere fri for å gjennomføre studiet, må det avtales lokalt om læreren skal innvilges permisjon med eller uten lønn. Kommunen dekker kostnader i forbindelse med reise til studiested og læremidler innenfor begge ordningene. For 2018 utgjorde dette 238 000 kr.

For skoleåret 2019-2020 har vi mottatt 90 søknader om videreutdanning. Av disse er 76 søknader godkjent av skoleeier. Prioriteringene er gjort på bakgrunn av regjeringens signaler, innspill fra rektor på den enkelte skole og drøfting med hovedtillitsvalgt i Utdanningsforbundet i Ullensaker. Søknader i matematikk, engelsk og norsk er prioriterte søkere for det kommende studieåret. Deretter prioriteres søknader innen ASK, IKT, veiledning, skoleledelse, naturfag og til slutt praktisk-estetiske fag. Lærere som ikke oppfyller de nye kompetansekravene skal prioriteres, slik at skoleeier er i stand til å oppfylle de nye kravene innen 2025. Etter Utdanningsdirektoratets søknadsbehandling er 66 av de 76 søknadene godkjent, mens 10 søknader ble avslått.

For å kunne ta videreutdanning innenfor ordningen må man være fast ansatt i en lærerstilling i Ullensakerskolen og ha godkjent lærerutdanning. Lærere i Ullensakerskolen som får videreutdanning innenfor vikarordningen må inngå avtale om bindingstid i ett år etter fullført utdanning til den enheten man er ansatt ved. Det forventes også at lærere som deltar i ordningen bidrar til kompetansomobilisering og deling i egen organisasjon.

Lærere som deltar i videreutdanning vil motta eget informasjonsskriv fra SB stab innen skolestart høsten 2019 med mer detaljert informasjon om kostnadsdekning, bindingstid, kontaktinformasjon etc.

Lærerspesialistutdanning og lærerspesialistfunksjon

Målet med lærerspesialistordningen er å gi lærere muligheter for nye utfordringer og profesjonell videreutvikling, samtidig som de fortsetter arbeidet i klasserommet. Dette er ikke nye stillinger, men en ordning for allerede etablerte lærere, som ønsker å fungere som lærespesialist.

I 2015 søkte Ullensaker om etablering av 8 lærerspesialister – to spesialister i matematikk i hvert ungdomsskoleområde – og fikk tilsagn på dette. Saken ble behandlet i HSB-møte 22.04.15, sak PS 15/27. Lærerspesialistene fungerer som et nettverk og en arbeidsgruppe i Ullensaker. Nettverket arbeider med implementering og oppfølging av *Handlingsplan for matematisk kompetanse* i barnehage og skole i Ullensaker. De fleste av lærerspesialistene har gjennomført lærerspesialistutdanning eller er underveis i et studieløp. Lærerspesialistene i matematikk vil fortsette arbeidet med implementering av handlingsplan for matematisk kompetanse ut kalenderåret 2019 forutsatt at aktuelle lærerspesialister har anledning til å fortsette.

I tillegg til å videreutvikle egen fagkompetanse skal også en lærer som har funksjon som lærerspesialist bruke sin fag- og analysekompetanse til å styrke det kollektive profesjonsfellesskapet og utvikling av skolen som lærende organisasjon. Fra skoleåret 2019-2020 ønsker vi i Ullensakerskolen å etablere en eller flere lærerspesialistfunksjoner ute på hver enkelt skole, som skal bidra til å styrke den faglige utviklingen og styrke profesjonsfellesskapet på egen skole. Hvilket fagområde den enkelte lærerspesialistfunksjon skal knyttes til vurderes ut fra den enkelte skoles prioritering og behov. I løpet av skoleåret planlegges det nettverkssamlinger, der lærerspesialistene vil få mulighet til å møtes for å dele erfaringer og arbeide med faglige oppgaver på tvers av skoler og fagområder. For 2019 er det søkt om totalt 29 lærerspesialister for Ullensakerskolen innenfor følgende fagområder: realfag (11), norsk med særlig vekt på lese- og skriveopplæring (3), begynneropplæring 1.-4.trinn (1), praktisk-estetiske fag (2), profesjonsfaglig digital kompetanse (4), opplæring av minoritetsspråklige elever (2), engelsk og/eller 2.fremmedspråk (2), veiledning (2) og spesialpedagogikk (2).

I 2019-2020 starter to lærere opp med lærerspesialistutdanning innenfor fagområdet norsk med vekt på lese- og skriveopplæring og innenfor fagområdet kroppsøving.

Praktisk Pedagogisk Utdanning og Yrkesfaglærerutdanning

Ansatte i undervisningsstillinger som mangler godkjent lærerutdanning, kan få utdanningsstipend fra Utdanningsdirektoratet for å ta Praktisk pedagogisk utdanning (PPU) eller Yrkesfaglærer (YFL). Staten bidrar med et stipend på kr. 110 000,- til ansatte som tar PPU (60 sp) og 220 000 kr til ansatte som tar YFL (180 studiepoeng). Skoleeier søker om stipendene på vegne av aktuelle søkere og det er skoleeiers ansvar å sikre at tildelte midler forvaltes etter forutsetningen. I 2019 har vi en søker til PPU og en søker til YFL (Helse- og oppvekstfag). Begge søknadene er godkjent av skoleeier og av Utdanningsdirektoratet.

Kompetansekartlegging

Det fremgår av Opplæringslovens § 10-8 at skoleeier har ansvar for å ha riktig og nødvendig kompetanse i virksomheten. Forskrift til Opplæringsloven kapittel 14 fastsetter hvilken formell kompetanse lærere må ha i de fagene de underviser. Stortinget vedtok i 2016 at det gis dispensasjon fra de nye kompetansekravene frem til 2025.

I Ullensakerskolen ansettes det hvert år mange nye lærere og en stor andel av disse har de siste årene vært nyutdannede lærere. Den nye grunnskolelærerutdanningen ivaretar de gjeldende kompetansekravene. For å kunne planlegge strategisk knyttet til rekruttering og videreutdanning av lærere, er det tatt i bruk et kompetansekartleggingsverktøy; Conexus Key Capacity. Ut fra kartleggingen gjøres det en vurdering av kompetansebehov ved skolene og samlet i kommunen.

Det er foretatt en kompetansekartlegging våren 2019. Resultatene viser at det i norsk og matematikk på barnetrinnet og i norsk, matematikk og engelsk for ungdomstrinnet er mellom 55 % og 77 % av lærerne som underviser i fagene som fyller de nye kompetansekravene. I engelsk for barnetrinnet er det kun 35 % av lærerne som underviser i engelsk som fyller de nye kompetansekravene. Det er imidlertid flere ansatte som er i gang med videreutdanning innenfor de nevnte fagområdene.

Det vil gjennomføres en ny kompetansekartlegging høsten 2019 som vil benyttes strategisk for planlegging av rekruttering og videreutdanning for neste skoleår. Skoleeier vurderer at vi må arbeide målrettet med både rekruttering og videreutdanning for å sikre at lærerne i Ullensakerskolen fyller de nye kompetansekravene innen 2025.

Handlingsplan for matematisk kompetanse i barnehager og skoler i Ullensaker

Handlingsplan for matematisk kompetanse ble vedtatt i HSB 31.05.17. Handlingsplanen er forankret i *Strategiplan for læringsutbytte 2015-2018*, samt knyttes til *Strategiplan for kvalitetsutvikling i Ullensaker barnehager*. Kommunens lærerspesialister i matematikk har en sentral rolle i implementering og oppfølging av planen, og skal bistå skolene med veiledning og kompetanseheving, slik at skolene står rustet til å oppfylle planen. Planen vil revideres i løpet av skoleåret 2019-2020.

Handlingsplan for språkstimulering, lese - og skriveopplæring i barnehager og skoler

Planen ble første gang behandlet i Hovedutvalg for skole og barnehage, sak 100/13, den 18.9.13. Planen ble revidert i 2014, 2016 og 2018. Planen er forpliktende for alle kommunale skoler og barnehager. Kommunens leseveiledere har en sentral rolle i implementering og oppfølging av planen og skal bistå skolene med veiledning og kompetanseheving, slik at skolene står rustet til å oppfylle planen. Planen gjelder for perioden 2018-2022.

Obligatoriske kurs for nyansatte i Ullensakerskolen

Den gode lærer skal på plass i alle klasserom i Ullensakerskolen. Det skal ikke være tilfeldig om en elev har en god lærer. Det er også forventet at alle lærere i Ullensakerskolen har noen felles verktøy og metoder, som kan gi elevene et godt læringsutbytte. For skoleåret 2019-2020 forventes det at alle skoler som har nyansatte lærere skal stille med en ressursperson fra egen skole sammen med den nyansatte på kursene for nyansatte, for å sikre oppfølging på egen skole. På enkelte av kursene for nyansatte vil det også være mulig for skolene å sende andre ansatte som ikke har gjennomført kursene tidligere eller som trenger en repetisjon.

Følgende obligatoriske kurs gjennomføres på kommunenivå skoleåret 2019-2020, hvor skolene sender sine nyansatte:

- Introduksjonssamling om Ullensakerskolen v/kommunaldirektør og SB stab
- Grunnopplæring i bruk av digitale verktøy i skolen for nyansatte lærere, fagarbeidere og ledere (kursrekke i to deler med mellomarbeid)
- Kurs i Veiledet lesing v/Cathrine Wegge (1.-7.trinn)
- Kurs i veiledet lesing v/leseveiledere (8.-10.trinn)
- Kurs i «Perlesnora» (kursrekke i to deler i praktisk matematikk for 1.-7. trinn) v/ Matematikksenteret, med oppfølgingsamlinger.

Veiledning av nyutdannede lærere

Læreryrket er spennende, krevende og komplekst, og i starten som lærer er det mye nytt å forholde seg til. Denne kompleksiteten kan ikke fullt ut læres i en grunnutdanning. Enkelte sider ved arbeidet læres best når man har begynt å jobbe. En god veiledningsordning og et godt system for kompetanseutvikling kan være et viktig rekrutteringstiltak, som kan bidra til at lærere søker seg til kommunen og blir værende der. Kunnskapsdepartementet har i samarbeid med fagforeninger og UH i samarbeid blitt enige om nasjonale rammer for veiledning av nyutdannede nytilsatte lærere. De nasjonale rammene beskriver prinsipper og forpliktelser for veiledning av nyutdannede nytilsatte lærere i barnehage og skole. Prinsippene og forpliktelsene skal følges ut skoleåret 2020-2021.

Arbeidsgiver har ansvar for at nyutdannede nytilsatte lærere ivaretas på en god måte. Ullensaker kommune har et tilbud til nyutdannede lærere, for å lette overgangen fra utdanning til yrke. Stab for skole og barnehage har ansvar for denne oppfølgingen. De nyansatte nyutdannede lærerne skal delta på følgende obligatoriske kurs/samlinger:

- Kursene for nyansatte som er nevnt over.
- Felles samlinger for nyutdannede lærere. Samlingene består av til sammen fire seminarer, med tematikk knyttet til hovedområdene i *Strategiplan for læringsutbytte 2018-2020*. Dette finansieres av grunnskole felles. SB stab vil samarbeide med Pedagogisk senter og eksterne samarbeidspartnere ved behov når det gjelder det faglige innholdet på samlingene.

Den nyutdannede skal få redusert sin undervisningstid med 60 minutter pr uke det første året etter fullført lærerutdanning, for å kunne motta systematisk veiledning individuelt og i gruppe. For å sikre nødvendig oppfølging av de nyutdannede lærerne, skal alle nyutdannede lærere ha en veileder på egen skole. Veilederstillinger vil utlyses internt og tilsettes av tilsetningsutvalget. Det vil gjennomføres nettverkssamlinger for veiledere i løpet av skoleåret for å sikre at alle nyutdannede følges opp på tilsvarende gode måte uavhengig av hvilken skole læreren er ansatt på. Skoleeier vil utarbeide tydelige føringer for dette arbeidet.

Pedagogisk senter

Fra 1.mai 2019 er støtte- og veiledningstjenester til barnehager og skoler lokalisert i en tjeneste. Intensjonen med en slik organisatorisk endring er å sikre helhetlig retning i det tverrfaglige arbeidet som skal støtte læring og utvikling i barnehager og skoler. Det pedagogiske senteret er organisert som to avdelinger, derunder pedagogisk psykologisk tjeneste og kompetanse- og veiledningstjeneste. Sistnevnte vil bestå av leseveiledere, læringsmiljøveiledere, digitalpedagog, spesialpedagoger for barnehage, lærerspesialister i matematikk og minoritetsspråklige veiledere for barnehage. Kompetanse- og veiledningssenteret vil kunne tilby kompetansehevende kurs for ansatte i barnehager og skoler innen ulike fagområder.

Nye læreplaner

Fornyelsen av *Kunnskapsløftet* skal gi en bedre sammenheng mellom de ulike delene av læreplanverket, slik at både skolens brede formål og elevenes faglige læring blir bedre ivaretatt. Målet er å styrke utviklingen av elevenes dybdelæring og forståelse. Verdigrunnlaget skal løftes fram i læreplanene, og elevene skal blant annet jobbe tverrfaglig med demokrati, bærekraftig utvikling og livsmestring. Dagens fag skal beholdes, men innholdet skal fornyes. Krittisk tenkning og refleksjon vil bli en viktig del av hva elevene skal lære i skolen. I tillegg skal de praktiske og estetiske fagene styrkes. Nye læreplaner vil først være klare for elevene høsten 2020, overordnet del ble fastsatt 01.09.17. Den overordnede delen utdyper verdiene i skolen og ligger til grunn for det elevene skal lære, og for deres utvikling og danning. Dokumentet gir føringer både for pedagogisk praksis og for samarbeidet mellom hjem og skole.

På bakgrunn av arbeidet i ledernetverkene, skal skolelederne bli i stand til å arbeide med fagfornyelsen med skolens lærere slik at det utvikles god praksis på egen skole. Kompetanseheving for lærere vil også ivaretas gjennom den desentraliserte ordningen for kompetanseutvikling, der læreplanfornyelsen vil få fokus våren 2020, når de nye læreplanene i fagene foreligger.

3.3 GODT LÆRINGSMILJØ

Alle elever har rett til et trygt og godt læringsmiljø. Et godt læringsmiljø er en forutsetning for elevenes faglige og sosiale utvikling. Stortinget har vedtatt nytt regelverk om skolemiljø som har vært gjeldende fra 01.08.17. Skolene skal ha nulltoleranse mot krenkelser. Skolene har plikt til å informere elever og foreldre om deres rettigheter etter opplæringslovens kapittel 9-A og en aktivitetsplikt for å sikre rask og riktig handling når en elev ikke har det trygt og godt på skolen.

Handlingsplan for trygt og godt leke- og læringsmiljø i barnehager og skoler

Handlingsplan for trygt og godt leke- og læringsmiljø i barnehager og skoler er en oppfølging og realisering av *Strategiplan for læringsutbytte 2018-2020* og ble politisk vedtatt våren 2019.

Planen skal bidra til felles forståelse og praksis, og bygger i stor grad på de områdene Utdanningsdirektoratet og Læringsmiljøsentret vektlegger på sine nettsider og veiledere. I handlingsplanen defineres standarder for hvordan vi skal ha det i barnehagene og skolene våre på områdene sosial kompetanse, relasjoner, gruppeledelse, samarbeid med foresatte og ledelse. Ut fra forskningsbasert kunnskap beskrives kjennetegn på god praksis for å nå standardene. Planen inneholder vedlegg med konkrete verktøy til bruk i dette arbeidet. Vedleggene utgjør en verktøykasse som ansatte kan bruke etter behov.

Implementeringsarbeidet av handlingsplan for trygt og godt leke- og læringsmiljø vil i stor grad foregå i samarbeid med Høgskolen i Innlandet. Se avsnitt under. I tillegg til dette arbeidet, vil to barneskoler delta i en pilotering av arbeid med metoden Trygghetssirkelen (COS) i samarbeid med pedagogisk senter. Målet med arbeidet er at de ansatte i skolene skal få en felles plattform for forståelsen av barn og hvordan man bygger trygge og gode relasjoner til alle, slik at vi får et enda bedre grunnlag for å sikre at våre elever har trygge og gode læringsmiljø i skolen.

Desentralisert kompetanseutvikling

Arbeidet med implementering av *Handlingsplan for trygt og godt leke- og læringsmiljø i barnehager og skoler* vil foregå gjennom hele skoleåret 2019-2020, i samarbeid med Høgskolen i Innlandet gjennom den desentraliserte ordningen for kompetanseutvikling. Implementeringen vil foregå som en kombinasjon av felles samlinger og oppfølging fra Høgskolen i Innlandet (HINN) på hver enkelt skole, samt nettbaserte kompetansemøder som skal gjennomføres ved enkelte skoler. Fagarbeidere/assistenter vil også inkluderes i dette implementeringsarbeidet med to kurs i løpet av skoleåret 2019-2020, dette også i samarbeid med HINN. Samarbeidet med HINN vil vedvare også skoleåret 2020-2021.

3.4 GODT HJEM-SKOLE SAMARBEID

Et godt samarbeid mellom hjem og skole er viktig for å legge til rette for læring og trivsel. Samarbeid mellom skolen og hjemmet er et gjensidig ansvar, men skolen skal ta initiativ og legge til rette for samarbeidet. Foreldre skal ha reell mulighet for innflytelse på egne barns læringsarbeid og sosiale miljø. De siste årene har Ullensakerskolen satset på å utvikle gode rutiner og felles praksis for samarbeidet mellom hjem og skole noe det også er fokus på i handlingsplan for trygt og godt leke- og læringsmiljø i barnehager og skoler. *Strategiplan for helhetlig læringsløp i Ullensaker*, som skal utarbeides, vil på sikt bli en plattform for å arbeide videre med en felles praksis rundt hjem-skole samarbeid.

I arbeidet med det helhetlige læringsløpet er det nedsatt en arbeidsgruppe som arbeider med å utarbeide en standard for hjem-skole samarbeid i Ullensaker. I veiledningsprogram for nyutdannede lærere vil godt hjem-skole samarbeid være et sentralt tema.

3.5 TIDLIG INNSATS

Spesialpedagogikk

Jessheim skole og ressurscenter vil skoleåret 2019-2020 i samarbeid med PPT tilby en veiledningsarena for lærere og ledere som har skolestartere innen autismespekteret. Jessheim skole og ressurscenter tilbyr også utadrettet veiledning til skoler som har elever innenfor autismespekteret.

Ressursteam

PPT gjennomfører minst to ressursteamsamlinger a 3 timer pr skoleår med spesialpedagogiske temaer, etter innspill fra ressursteamene.

Autismespekteret

Det vises til politisk sak PS 75/16 Opplæring for barn og unge innenfor autismespekteret. Det ble våren 2017 iverksatt en kursrekke i samarbeid med Statped på 8 halvdagssamlinger, som skulle gå over fire semestre. Målet med kursrekka er å øke kompetansen hos deltakerne, for å kunne

skape gode læringsmuligheter for barn og unge med autismespekterforstyrrelser. Denne kursrekken har av ulike årsaker blitt noe forsinket i forhold til opprinnelig plan og de siste samlingene vil gjennomføres høsten 2019.

3.6 DIGITAL KOMPETANSE

Digitale ferdigheter er en av de grunnleggende ferdighetene i Kunnskapsløftet og vil også stå svært sentralt i de nye læreplanene. Digitale ferdigheter er en viktig forutsetning for videre læring og for aktiv deltakelse i et arbeidsliv og samfunn i stadig endring. Den digitale utviklingen har endret mange av premissene for lesing, skriving, regning og muntlige uttrykksformer. Derfor er digitale ferdigheter en naturlig del av grunnlaget for læringsarbeid både i og på tvers av faglige emner. Dette gir muligheter for nye læringsstrategier, men stiller også økte krav til dømmekraft. Gjennom systematisk arbeid, samarbeid og deling skal Ullensakerskolen jobbe for at teknologien tas i bruk på nye og innovative måter, og at den i større grad enn før er med på å øke elevenes læringsutbytte ved at elevene blir aktive produsenter av kunnskap.

Alle ansatte i Ullensakerskolen skal ha tekniske basisferdigheter og kompetanse i bruk av relevante programmer, slik at de kan ta i bruk digitale verktøy i planlegging og gjennomføring av administrativt og pedagogisk arbeid.

Alle skolene har en eller flere personer som sammen med ledelsen står ansvarlig for den digitale utviklingen på egen skole (digital pedagog/IKT-ansvarlig). Disse danner et nettverk som møtes jevnlig på kommunalt nivå, hvor det skal utveksles erfaringer, gjennomføres kurs og utarbeides felles rutiner for bruk av læringsplattformer på skole- og kommunenivå. Digitalveileder i Ullensakerskolen holder i dette nettverket, samt utarbeider og tilbyr kurs i aktuelle programmer og apper etter behov. Blant annet vil det for skoleåret 2019-2020 tilbys kurs i programmering tilpasset de nye læreplanene.

Handlingsplan for digital kompetanse

I HSB, sak PS 14/26, ble det vedtatt å etablere en egen handlingsplan for IKT i Ullensakerskolen, som oppfølging av IKT-plan for ØRU-området. Handlingsplanen ble vedtatt i Hovedutvalg for skole og barnehage våren 2017. Handlingsplanen skal rulleres i løpet av skoleåret 2019-2020.

IKT-plan

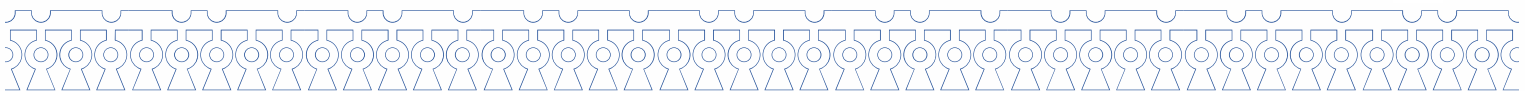
IKT-plan.no som er utarbeidet av Utdanningsdirektoratet, er bygd på rammeverket for digitale ferdigheter i *Kunnskapsløftet*, og er et verktøy for systematisk arbeid med elevenes og lærernes digitale ferdigheter. Denne planen skal implementeres i Ullensakerskolen. Digital pedagog ved hver skole i samarbeid med skoleledelsen skal følge opp dette arbeidet lokalt. Disse personene skal delta på 1-2 fagdager per skoleår og være ansvarlig for å drive endringsarbeidet på egen skole.

Office365

Digirom er en skybasert plattform for Office-verktøy, kommunikasjon og samhandling. Plattformen er tilgjengelig for alle elever og ansatte i Ullensakerskolen, og inneholder blant annet programvare som Word, Excel, PowerPoint og OneNote. I forbindelse med implementering av denne plattformen, vil lærerne få opplæring i noen av de mest brukte verktøyene. Sentralt her vil være opplæring i Teams, som fra høsten 2019 skal benyttes som kommunikasjonsplattform for ansatte i Ullensakerskolen og mellom lærere og elever. Alle skoler har en fyrtårnslærer som skal bistå ledelsen ved skolen med implementering av Office 365 og Teams på egen skole, for ansatte og elever.

Læringsbrett i skolen

Alle elever, lærere og ledere i Ullensakerskolen har tilgang på eget læringsbrett til bruk i opplæringen. Det vil for skoleåret 2019-2020 legges til rette for opplæring av nytilsatte lærere, fagarbeidere og ledere, og en ytterligere kompetanseheving ved behov, samt nødvendig oppfølging.

4 SAMARBEIDSPARTNERE

4.1 EKSTERNE SAMARBEIDSPARTNERE

Jessheim videregående skole

I desember 2009 ble det inngått en samarbeidsavtale mellom Ullensaker kommune og Jessheim videregående skole. Avtalen justeres hvert kalenderår.

Mål for samarbeidet: Felles ansvar for helhetlig grunnopplæring

- Alle elever som går ut av grunnskolen skal mestre grunnleggende ferdigheter som gjør dem i stand til å delta i videre utdanning og arbeidsliv
- Redusert frafall og økt gjennomføring i videregående opplæring

Noen av områdene det samarbeides om er læreplanfornyelsen og helhetlig grunnopplæring, samt overgang mellom skoleslagene, herunder disse områdene:

- Utdanningsvalg og arbeidslivsfag
- Forsering av fag
- Lærersamarbeid
- Samarbeid på rektornivå (årshjul)
- Tiltak knyttet til IKO-kartlegging

Andre kommuner på Øvre Romerike og Akershus

Kommunene på Øvre Romerike samarbeider om eksamen, arbeidslivsfag og felles etterutdanningstiltak.

Ullensaker kommune deltar i et faglig nettverk for kommunene i Akershus, Skoleeiernettverket, samt et tilsvarende nettverk for Øvre Romerike og i Kvalitetsforum.

PPT-leder deltar i ledernetverk for Øvre Romerike.

Ledelsen ved Voksenopplæringen deltar i ledernetverk med de andre Voksenopplæringene i Akershus.

Matematikkssenteret

Gjennomføring av kurs for matematikklærere i metodikken «Perlesnora».

Statped

Statped er faglig ansvarlig for kursrekken om autisme.

Utviklingsveiledere i Akershus

Koordinerer den desentraliserte kompetanseutviklingen for kommunene i Follo, Øvre og Nedre Romerike. Bistår også i områdenettverkene for skolelederne i Ullensaker.

Høgskolen i Innlandet

Høgskolen i Innlandet er Ullensakers samarbeidspartner innenfor den desentraliserte kompetanseutviklingsmodellen.

Atea

Atea bistår Ullensakerskolen med opplæring i forbindelse med implementering av Office 365 og Teams. Selskapet Kreasjon gjennomfører kursingen på oppdrag fra Atea.

Tilknytningspsykologene

Tilknytningspsykologene AS vil bistå med oppfølging og veiledning i piloteringen av Trygghetssirkelen (COS).

